

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o połączeniu autostrad oraz budowie urządzeń odprawy granicznej dla nowego przejścia granicznego w rejonie Zgorzelca i Görlitz,

sporządzona w Warszawie dnia 29 lipca 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 29 lipca 1992 r. została sporządzona w Warszawie Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o połączeniu autostrad oraz budowie urządzeń odprawy granicznej dla nowego przejścia granicznego w rejonie Zgorzelca i Görlitz w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o połączeniu autostrad oraz budowie urządzeń odprawy granicznej dla nowego przejścia granicznego w rejonie Zgorzelca i Görlitz

Rzeczpospolita Polska i Republika Federalna Niemiec

kierując się życzeniem usprawnienia ruchu drogowego między obydwooma Państwami oraz w tranzycie przez terytoria obydwu Państw zgodnie z Traktatem między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z dnia 17 czerwca 1991 r.,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Przedmiot umowy

1. Polska autostrada A4 z Legnicy w kierunku zachodnim i niemiecka autostrada A4 z Drezna w kierunku wschod-

nim powinny być połączone na północ od Zgorzelca i Görlitz. W tym miejscu powstanie nowe przejście graniczne.

2. W tym celu zostaną wybudowane:

- a) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i na terytorium Republiki Federalnej Niemiec — most autostradowy dla ruchu granicznego przez rzekę Nysę (most graniczny),
- b) na terytorium Republiki Federalnej Niemiec budynki, stanowiska i urządzenia służące do odprawy granicznej.

3. Umawiające się Strony będą dążyć, aby wymienione w ustępie 2 przedsięwzięcia budowlane na terytoriach polskim i niemieckim zostały wykonane w roku 1993.

4. W celu dokonywania odprawy granicznej zostanie utworzona wysunięta placówka graniczna. Sprawy dotyczące odprawy na wysuniętych placówkach granicznych uregulują Umawiające się Strony w odrębnej umowie.

Artykuł 2

Planowanie i wykonawstwo

1. Republika Federalna Niemiec przejmuje wykonanie:

- a) prac pomiarowych,

- b) prac planistycznych,
- c) ogłoszenia przetargu,
- d) zlecenia prac budowlanych,
- e) sprawdzenia dokumentacji wykonawczej;
- f) sprawowania nadzoru budowlanego,
- g) sprawdzenia rozliczenia prac zleconych umowami, dotyczących mostu granicznego, jednak po każdorazowym porozumieniu z Rzeczpospolitą Polską.

2. Za wykonanie czynności wymienionych w ustępie 1 litery od a) do d) Rzeczpospolita Polska nie ponosi żadnych kosztów. Koszty wykonanych czynności wymienionych w ustępie 1 litery od e) do g) ponoszą Umawiające się Strony, dzieląc je między sobą odpowiednio do długości części mostu granicznego mierzonych wzdłuż osi mostu między osią podpór a granicą między terytoriami obydwu Umawiających się Stron. Przy określeniu wielkości kosztów ponoszonych przez Rzeczpospolitą Polską nie będzie uwzględniony niemiecki podatek obrotowy.

3. Przy budowie mostu granicznego wykonawcy będą zobowiązani w umowie-zleceniu do wystawiania oddzielnych faktur za wykonanie:

- przyczółków i filarów na terytorium każdej z Umawiających się Stron,
- górnych elementów mostu włącznie z tymi pracami, które odnoszą się tylko do całej konstrukcji, odpowiednio do długości części mostu granicznego, mierzonych wzdłuż osi mostu między osią podpór a granicą między terytoriami obydwu Umawiających się Stron.

4. Most graniczny będzie konstruowany, wykonany i odebrany według norm i przepisów budowlanych obowiązujących w Republice Federalnej Niemiec. Dla pojedynczych elementów konstrukcji mostu Umawiające się Strony mogą uzgodnić zastosowanie polskich przepisów budowlanych. Pozostałe przedsięwzięcia budowlane wymienione w artykule 1 ustępy 1 i 2 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec będą zaplanowane, wykonane i odebrane według norm i przepisów budowlanych obowiązujących w każdym z Państw.

Artykuł 3

Pozyskanie gruntów

Każda Umawiająca się Strona zadba, aby uzyskać na swoim terytorium, w stosownym czasie na stałe lub na czas określony, niezbędne tereny i przekazać je w celu realizacji obiektów wymienionych w artykule 1 ustęp 2.

Artykuł 4

Odbiór

Po zakończeniu prac budowlanych obiekty będą odbierane przez właściwe administracje Umawiających się Stron w obecności wykonawcy według niemieckich przepisów prawa zastosowanych w umowach z wykonawcami.

Artykuł 5

Utrzymanie

Po dokonaniu odbioru końcowego obiektów budowlanych Republika Federalna Niemiec przejmie utrzymanie, naprawy i remonty mostu granicznego oraz urządzeń odprawy granicznej, jak również zimowe utrzymanie mostu

granicznego. Granicę utrzymania, napraw i remontów oraz zimowego utrzymania stanowi koniec mostu granicznego z przyczółkiem znajdującym się na terytorium Polski.

Utrzymanie, naprawy i remonty mostu granicznego i urządzeń odprawy granicznej, jak również zimowe utrzymanie, będą wykonywane w porozumieniu z właściwymi władzami polskimi. Właściwe władze obu Umawiających się Stron mogą zawierać odrębne porozumienia dotyczące rodzaju, zakresu i sposobu prowadzenia prac związanych z utrzymaniem, naprawami i remontami mostu granicznego i urządzeń odprawy granicznej.

Artykuł 6

Koszty

1. Każda z Umawiających się Stron ponosi koszty budowy, włącznie z kosztami pozyskania gruntów, utrzymania, napraw, remontów i zimowego utrzymania, tej części mostu granicznego, która znajduje się na jej terytorium. Przy podziale tych kosztów nie będzie uwzględniony niemiecki podatek obrotowy, który jest już zawarty w kosztach wykonania. Podatek ten będzie ponoszony tylko przez Republikę Federalną Niemiec.

2. Obie Umawiające się Strony będą wzajemnie udostępniały bezpłatnie istniejące niezbędne dokumentacje do prac projektowych, w szczególności dotyczące pomiarów i badania gruntów.

3. Obie Umawiające się Strony uregulują w odrębnej umowie sprawy związane z kosztami budowy, włącznie z pozyskaniem gruntów, utrzymaniem, naprawami oraz remontami urządzeń odprawy granicznej.

Artykuł 7

Płatności

1. Rzeczpospolita Polska przekaze Republice Federalnej Niemiec przypadającą na nią część płatności w formie okresowych wpłat na poczet rachunku odpowiednio do postępu prac budowlanych prowadzonych przez wykonawców.

2. Republika Federalna Niemiec będzie informować Rzeczpospolitą Polską z dwumiesięcznym wyprzedzeniem o szacunkowej wysokości środków finansowych, potrzebnych dla realizacji okresowych wpłat na poczet rachunku, oraz o stanie wydatków, przedstawiając ich wykaz, zawierający wysokość kwot i daty wpłat.

3. Rzeczpospolita Polska wpłaci pozostałą przypadającą na nią część kosztów po końcowym odbiorze i rozliczeniu prac budowlanych.

4. Wszystkie płatności będą dokonywane w markach niemieckich.

5. Powstanie ewentualnych rozbieżności nie wstrzymuje wpłacania należności nie będących przedmiotem sporu.

6. Rzeczpospolita Polska otrzyma kopie umów budowlanych, zleceń i sporządzonych dokumentów rozliczeniowych.

Artykuł 8

Prawo przekraczania granicy

1. Obywatele każdej z Umawiających się Stron, zatrudnieni przy budowie mostu granicznego, jak również państw

członkowskich Wspólnot Europejskich, którzy w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej nie podlegają obowiązkowi wizowemu, oraz inni obywatele Umawiających się Stron i państw członkowskich Wspólnot Europejskich, które z Polską nie posiadają obowiązku wizowego, związani z budową mostu, mają prawo przekraczania granicy w rejonie budowy mostu granicznego, włącznie z mostem pomocniczym, oraz przebywania w miejscach budowy lub mostu pomocniczego znajdujących się na terytorium drugiego Państwa w celu wykonania swoich obowiązków bez konieczności posiadania w tym celu zezwolenia na pobyt.

Obywatele innych państw, zatrudnieni przy budowie mostu granicznego, mogą przekraczać granicę w rejonie budowy i w rejonie mostu pomocniczego, jeżeli posiadają dokumenty i zezwolenia wymagane przez przepisy Umawiających się Stron.

2. Osoby zatrudnione, o których mowa w ustępie 1, oraz inne osoby wymienione w tym ustępie muszą posiadać ze sobą dokument uprawniający do przekroczenia granicy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec, uznany przez każdą z Umawiających się Stron.

3. Każda z Umawiających się Stron będzie każdorazowo i bez formalności przejmować osoby, które wskutek naruszenia postanowień niniejszej umowy znalazły się na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

4. Szczegółowe zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa i porządku w rejonie budowy mostu granicznego zostaną uregulowane przez właściwe miejscowe organy graniczne we wzajemnym porozumieniu.

5. Postanowienia tego artykułu będą obowiązywały dopóty, dopóki Umawiające się Strony nie zawrą nowego porozumienia dotyczącego przekraczania granicy.

Artykuł 9

Postanowienia podatkowe

1. Przy dostarczaniu materiałów i urządzeń służących do budowy mostu granicznego, jak również do jego utrzymania, napraw i remontów, oraz przy realizacji innych zobowiązań związanych z tą budową, będzie stosowane prawo o podatku obrotowym Republiki Federalnej Niemiec. Przy obrocie tymi materiałami i urządzeniami oraz przy realizacji innych zobowiązań związanych z tą budową nie będzie pobierany ze strony polskiej podatek obrotowy lub stosowane podobne pośrednie opodatkowanie.

2. Za towary wwożone z terytorium jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony nie będą pobierane opłaty wwozowe, z wyjątkiem opłat celnych, jeżeli towary te będą użyte do budowy lub utrzymania oraz naprawy i remontu mostu granicznego lub obiektów odprawy granicznej. Obowiązuje to od czasu rozpoczęcia budowy. Gwarancje nie są wymagane. Punktu 1 nie stosuje się przy wwozie towarów przeznaczonych dla publicznych administracji budowlanych.

3. Towary potrzebne do budowy lub utrzymania oraz napraw i remontów mostu granicznego, jak również urządzeń odprawy granicznej, nie podlegają przy wwozie lub wywozie żadnym ograniczeniom lub zakazom.

4. Właściwe władze podatkowe i celne obu Umawiających się Stron podczas realizacji postanowień niniejszej umowy będą przekazywać sobie niezbędne informacje i udzielać wzajemnie pomocy przy stosowaniu obowiązującego prawa i przepisów administracyjnych dotyczących postanowień ustępów od 1 do 3 niniejszego artykułu. Przedstawiciele tych władz będą uprawnieni do przebywania

w rejonie budowy mostu granicznego i podejmowania tam działań w ramach postanowień wymienionych ustępów od 1 do 3, które są określone w obowiązującym ich prawie i przepisach administracyjnych. Działania te nie mogą naruszać suwerenności Umawiających się Stron.

5. Postanowienia niniejszej umowy nie naruszają Umowy z dnia 18 grudnia 1972 r. między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu w zakresie podatków od dochodu i majątku oraz Protokołu do tej umowy z tego samego dnia.

Artykuł 10

Komisja Mieszana

1. Do spraw budowy mostu granicznego zostanie utworzona polsko-niemiecka Komisja Mieszana. Składać się ona będzie z obydwóch przewodniczących delegacji oraz innych członków wyznaczonych przez każdą z Umawiających się Stron. Umawiające się Strony poinformują się wzajemnie o wyznaczeniu przewodniczących delegacji do Komisji Mieszanej. Każdy przewodniczący delegacji może zwołać pod swoim przewodnictwem posiedzenie Komisji w porozumieniu z przewodniczącym delegacji drugiej Umawiającej się Strony. Posiedzenie takie musi odbyć się w ciągu jednego miesiąca od wystąpienia z wnioskiem o jego zwołanie.

2. Zadaniem Komisji Mieszanej jest wyjaśnianie podstawowych problemów dotyczących budowy mostu granicznego, jak również przedstawianie Umawiającym się Stronom zaleceń, w szczególności w sprawach:

- a) konstrukcji i wymiarów mostu granicznego,
- b) określenia zakresu wspólnych prac,
- c) sprawdzenia projektów budowlanych i przydziału zleceń,
- d) zgodności realizowanych płatności,
- e) odbioru zrealizowanych zadań budowlanych,
- f) podziału kosztów dotyczących budowy mostu granicznego,
- g) przekazania i przyjęcia wykonywanych obiektów,
- h) interpretacji lub stosowania niniejszej umowy w przypadkach sporów.

3. Każda delegacja w ramach Komisji Mieszanej może zażądać od właściwych władz administracyjnych drugiej Umawiającej się Strony przedłożenia stosownych dokumentów, które uzna za niezbędne dla przygotowania decyzji Komisji.

4. Komisja Mieszana podejmuje swoje decyzje na podstawie wzajemnego porozumienia.

Artykuł 11

Rozbieżności

Rozbieżności dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy powinny być rozstrzygane przez właściwe władze Umawiających się Stron. Każda z Umawiających się Stron może zasięgnąć opinii Komisji Mieszanej w tych sprawach. Wyjątkowo może być wykorzystana droga dyplomatyczna.

Artykuł 12

Wejście w życie umowy

1. Umowa niniejsza podlega ratyfikacji; wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi możliwie szybko w Bonn.

2. Niniejsza umowa wejdzie w życie w pierwszym dniu drugiego miesiąca po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych.

Artykuł 13

Okres obowiązywania i zmiany umowy

1. Niniejsza umowa jest zawarta na czas nieokreślony. Może być ona zmieniona lub uzupełniona tylko za zgodą Umawiających się Stron.

2. Jeżeli podczas realizacji umowy ujawnią się znaczne trudności lub zmieniają się zasadniczo warunki, na jakich była ona zawarta, to na żądanie jednej z Umawiających się Stron Strony podejmą negocjacje w sprawie nowych uregulowań.

Sporządzono w Warszawie dnia 29 lipca 1992 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

Za
Rzeczpospolitą Polską
K. Skubiszewski

Za
Republikę Federalną Niemiec
K. Kinkel

PROTOKÓŁ

Rzeczpospolita Polska i Republika Federalna Niemiec, przy okazji podpisania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o połączeniu autostrad oraz budowie urządzeń odprawy granicznej dla nowego przejścia granicznego w rejonie Zgorzelca i Görlitz, przyjęły następujące uzgodnienia, które stanowią integralną część tej umowy:

1. W celu wyjaśnienia treści artykułu 9 ustęp 1 stwierdza się, że postanowienie tego ustępu przewiduje zastosowanie niemieckiego prawa dotyczącego podatku obrotowego na całym obszarze budowy mostu granicznego, ponieważ Republika Federalna Niemiec, zgodnie z artykułem 2 umowy, przejmując wykonanie prac planistycznych i budowlanych, jak również dlatego, że na podstawie prawa państw członkowskich Wspólnot Europejskich Republika Federalna Niemiec nie może zrezygnować ze stosowania opodatkowania na niemieckim terytorium. Ponadto zastosowanie jednolitego prawa podatkowego będzie ułatwiać realizację budowy.

2. Korzystne postanowienia przewidziane w artykule 9 umowy na rzecz Republiki Federalnej Niemiec, w przypadkach realizacji podobnych przedsięwzięć granicznych, powinny być stosowane na zasadzie wzajemności możliwie przy zachowaniu parytetu na rzecz Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec, jeżeli ułatwiać to będzie budowę, utrzymanie, naprawy i remonty obiektów.

3. Na przejściach granicznych:

- a) Kołbaskowo — Pomellen (autostrada),
- b) Świecko — Frankfurt O. (autostrada),

c) Olszyna — Forst (autostrada),

d) Zgorzelec — autostrada w rejonie Jędrzychowice — Ludwigsdorf

powinny być utworzone obiekty wspólnej odprawy granicznej. Obiekty położone na przejściach granicznych wymienionych w podpunktach a) i d) powinny znajdować się na terytorium Republiki Federalnej Niemiec, a obiekty na przejściach wymienionych w podpunktach b) i c) — na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. W celu możliwie najszybszego oddania do eksploatacji mostu granicznego oraz przejścia granicznego i dla poprawy warunków komunikacyjnych prace budowlane zostaną rozpoczęte natychmiast po podpisaniu umowy, to znaczy jeszcze przed jej wejściem w życie. W celu rozpoczęcia prac budowlanych Umawiające się Strony dysponują niezbędnymi środkami.

5. Rządy Umawiających się Stron będą porozumiewały się we właściwym czasie co do działań związanych z realizacją przedsięwzięć; uzgodnienia takie będą podejmowane w duchu dobrosąsiedztwa i w ramach wspólnych planów komunikacyjnych.

Sporządzono w Warszawie dnia 29 lipca 1992 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Za
Rzeczpospolitą Polską
K. Skubiszewski

Za
Republikę Federalną Niemiec
K. Kinkel

Po zaznajomieniu się z powyższą umową w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 3 września 1993 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*